

at burde indbringe et saadant Forslag, men jeg endogsaa ikke har troet at burde slutte mig til de Mand, der have indbragt nærværende Forslag, da er Marsagen vistnok den, at jeg antager, at samtlige Forhold med Hensyn til denne Sag i en saa væsentlig Grad ere forandrede, at det, at forfølge det nu afgaaede Ministerium ved en Rigsretsaction, som jeg for betragtede for at være en uundgaelig Nødvendighed, nu forekommer mig at være uhensigtsmæssig. Jeg vil dermed aldeles ikke have udtalt, at jeg ikke anerkender det Fortjenstlige i, at denne Sag atter her er bleven bragt paa Bane; thi jeg erkender fuldkomment, at denne Sag har indtaget en saa betydelig Rolle i vor hele politiske Bevægelse i den senere Tid, at den har vakt en saadan Deeltagelse hos hele det danske Folk, at det ingenlunde vilde gaae an, at lade den hengaae upaaagtet eller falde bort, uden at der var givet Thinget Leilighed til at udtale sig om den, saa at i ethvert Tilfælde Thingets Bevæggrunde til en mulig Beslutning om ikke videre at forfølge den kunde ligge klarere for. Men ved Siden heraf kan jeg dog ikke billige den Form, hvori dette Forslag fremtræder; det fremtræder nemlig som en aldeles formuleret Actionsordre, og det synes derfor at forudsættes, at der ikke kan være nogen Tvivl tilbage om Hensigtsmæssigheden af, at Thinget beslutter en saadan Actionsordre. Dette er denne strenge Form, der saaledes udelukker al Tvivl, som fornemmelig har bevæget mig til allerede nu, hvor der kun er Spørgsmaal om Forslagets Fremme og dets Overgang til 1ste Behandling, at gribe Ordet, for at det ikke skal staae uimodsagt, dersom Thinget skulde beslutte, at dette Forslag skulde gaae over til videre Behandling.

Jeg har tilladt mig at fremhæve, at jeg antager, at de Forhold, hvorunder vi sidst behandlede denne Sag, nu væsentlig ere blevne forandrede, og det er herom, jeg nu skal tillade mig at udtale mig noget nærmere.

Lader os vel holde os for Die, hvad vor Hensigt var, da vi sidste Gang toge den Beslutning, idetmindste at henvise denne Sag til Behandling i et Udvalg. Det er klart, at ved Siden af den Hensigt, at drage Ministe-

riet til Straffe-Ansvar for Udstedelsen af Edn. af 26de Juli 1854, havde denne Actionsordre et flersidigt Formaal. Den havde navnlig det Formaal, at udøve et Tryk paa et Ministerium, hvis Politik blev fordømt af Thinget, paa et Ministerium, som man ønskede at see fjernet, men mod hvis Fjernelse alle andre constitutionelle Midler vare udtømte uden at føre til Maalet. Man haabede, at en saadan Beslutning fra Thingets Side vilde af Ministeriet blive betragtet som en saa bestemt og alvorlig Protest mod den hele af det fulgte Fremgangsmaade, at det derved vilde finde Anledning til at tage under Overveielse, om det ikke enten vilde opgive den af det hidtil fulgte Politik, eller, forsaavidt det ikke saae sig istand til at opgive den, da at vige Sædet. Dette Formaal, mine Herrer! have vi nu fuldelig opnaaet; vi have ikke alene seet, at Hs. Majestæt Kongen har affædiget de Ministre, med hvem Rigsdagen nærmest havde at gjøre, men han har endogsaa affædiget de Ministre, som staae udenfor al Berørelse med Rigsdagen, og i deres Sted har han omgivet sig med et Ministerium, der tildeels er fremgaaet af Thinget, og som i sit Program, som her er blevet forelagt — og vel at mærke med Hs. Majestæts Bisald — har sluttet sig til den i forrige Session indgivne Adresse.

Det andet Formaal, som man havde, ved dengang at beslutte at tage denne Sag under Overveielse, var at forebygge, at Forordningen af 26de Juli 1854 ikke igjennem en vistnok aldeles umedholdelig Fortolkning af det i Indstillingen til Hs. Majestæt Kongen omtalte Forbehold skulde blive Landets Lov. Det vil være i de Herrers Erindring, at, da vi forrige Gang vare samlede, og vi her behandlede denne Sag, da blev det med megen Kraft fremhævet, hvorledes den Trusel, som indeholdes i Indstillingen til Kongen, udøvede en særdeles Indflydelse paa denne Sag, og hvorledes man søgte, at man ved ethvertomhelst Mittel burde søge at forebygge denne Forbeholdets Anvendelse. Man befrygtede dengang, at Ministeriet, naar vi stilles ad, vilde efter sit eget Ord „anvende Forbeholdet paa den af det antydede Maade og gennemføre Forordningen“ mod Thingets Protest. Man haabede, at man,